

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr.sc. M. J., predsjednice vijeća, J. J. i B. M., članova vijeća, te više sudske savjetnice T. I., zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Y. LTD iz K. S. A., zastupana po opunomoćenici R. P., odvjetnici iz Z., tužene Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga iz Zagreba, Miramarska 24b, u predmetu objavljivanja ponude za preuzimanje društva, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude Upravnog suda u Zagrebu, poslovni broj: Usl-2465/13-9 od 11. ožujka 2015., u sjednici održanoj 14. travnja 2016.

p r e s u d i o j e

Žalba se odbija te se potvrđuje presuda Upravnog suda u Zagrebu, poslovni broj: UsI-2465/13-9 od 11. ožujka 2015.

Obrazloženje

Osporenom presudom Upravnog suda u Zagrebu odbijen je tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga klasa: UP/I-451-04/12-10/6, urbroj: 326-771-13-25 od 16. svibnja 2013.

Navedenim rješenjem je u točki I. izreke utvrđeno da je za društvo Y. LTD, S. A. dana 29. rujna 2011. nastala obveza objavljivanja ponude za preuzimanje društva X. d.d. S. Točkom II. izreke naloženo je društvu Y. LTD da u roku od 30 dana od dana primitka tog rješenja u skladu sa Zakonom o preuzimanju dioničkih društava („Narodne novine“ 109/07., 26/09. i 108/12.) podnese Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, ponudu za preuzimanje i isprave iz članka 22. stavka 3. istog Zakona. Točkom III. je naloženo društvu X. d.d. iz S. dostaviti ovo rješenje svim dioničarima društva ili omogućiti dostavu rješenja putem S. d.d. Z., u roku od 15 dana od primitka tog rješenja a točkom III. izreke je naloženo društvu Y. LTD da u roku od 5 dana od primitka rješenja plati administrativnu pristojbu u iznosu od 2.000,00 kn u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske i naknadu u iznosu od 20.000,00 kn u korist žiro-računa Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga.

Tužitelj je osporio presudu Upravnog suda u Zagrebu iz svih žalbenih razloga propisanih odredbom članka 66. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“ 20/10., 143/12. i 152/14.).

Tužitelj ističe da je sud zasnovao odluku na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju prihvativši Aneks ugovora o prodaji od 23.(29.) rujna 2011. kada je navedeni posao prihvatio valjanim, suprotno tvrdnjama tužitelja da se radi o ništavom pravnom poslu s obzirom da nisu ispunjene pretpostavke za prijenos ugovora u skladu s Zakonom o obveznim odnosima. Navedeni Aneks je protivan prisilnim propisima te je ništetan po samome zakonu. Drži da je sud pogrešno tumačio prigovore tužitelja u smislu poboynosti pravnoga posla koji se odnosi na relativno ništave poslove dok se u konkretnom slučaju radi o apsolutnoj ništetnosti koja nastupa ex tune što znači da ništetan pravni posao ne proizvodi pravne učinke od početka. S obzirom da Zakon o obveznim odnosima navodi da sud pazi na ništetnost po službenoj dužnosti i na nju se može pozvati svaka zainteresirana osoba drži tužitelj da je navedena presuda protivna kako utvrđenom činjeničnom stanju tako i materijalnome propisu.

Tužitelj upućuje na odredbu članka 9. Zakona o preuzimanju dioničkih društava („Narodne novine“ 109/07., 26/09. i 108/12. - dalje: ZPDD) koji regulira trenutak kada nastaje obveza za objavu ponude za preuzimanje dioničkog društva a to je kada fizička ili pravna osoba stekne dionice s

pravom glasa koji zajedno s dionicama koje je već stekla prelaze prag od 25% dionica s pravom glasa. Međutim, u članku 8. istog Zakona je u stavku 3. propisano da ponuditelj ili osobe koje s njim zajednički djeluju stječu dionice s pravom glasa kada sklope pravni posao ili nastankom drugog pravnog temelja za prijenos dionica, neovisno o prijenosu dionica i upisu u depozitorij ili registar dionica. Prema stanovištu tužitelja za objavljivanje ponude je bitno da je pravni posao sklopljen a s obzirom daje Aneks ugovora od 23. rujna 2011. ništetan jer su za zaključile druge pravne osobe od onih koje su zaključile osnovni ugovor o kupoprodaji jer ga nije supotpisala niti naknadno priznala pravna osoba koja je zaključila osnovni ugovor, to proizlazi zaključak da ne postoji osnova propisana odredbom članka 8. stavka 3. ZPDD-a za zaduživanje tužitelja navedenom obvezom.

Stoga u svijetlu odredbe članka 8. stavka 3. Zakona činjenica je li do preknjiženja odnosno upisa dionica u registar došlo uopće nije bitna, jer je jedino bitno je li pravni posao odnosno pravna osnova za prijenos dionica valjana ili ne pa proizlazi da je presuda Upravnog suda u Zagrebu donesena temeljem pogrešno izvedenog zaključka iz pogrešno utvrđenih činjenica. Stoga tužitelj predlaže da žalbeni sud ukine pobijanu presudu i usvoji njegovu tužbu.

Tuženo tijelo je podnijelo odgovor na žalbu osporavajući je u cijelosti. U odnosu na navode žalbe o ništetnosti predmetnog pravnog posla odnosno Aneksa ugovora od 23. (29.) 9.2011. tuženi upozorava da je navedeni akt održavao suglasnu i ozbiljnu volju ugovornih strana što je potvrđeno daljnjim radnjama samog tužitelja a i njegovim postupanjem tijekom upravnog postupka. Tuženi ističe daje tužiteljevo pozivanje na navodnu ništetnost pravnim poslom usmjerenom isključivo na izbjegavanje odgovornosti zbog nastanka zakonske obveze objavljivanja ponude za preuzimanje dioničkog društva X. d.d. pa detaljno navodi podatke o tijeku postupka koji je prethodio donošenju osporenog rješenja koji govore u prilog njegovih tvrdnji daje tužitelj počeo osporavati valjanost ugovora tek nakon donošenja osporenog rješenja. Osvrće se na navode žalbe vezane uz navodnu pogrešnu primjenu materijalnog prava te predlaže da sud žalbu odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostupanjsku presudu.

Žalba nije osnovana.

Ispitujući osporenu presudu u smislu odredbe članka 73. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“ 20/10., 143/12. i 152/14. -dalje: ZUS) sud ne nalazi ostvaren niti jedan od istaknutih žalbenih razloga.

Naime, iz sadržaja spisa predmeta proizlazi spornim uvodno navedeno rješenje tuženog tijela kojim je određena obveza tužitelju na objavljivanje ponude za preuzimanje društva X. d.d. iz S. a koja je nastala sklapanjem ugovora s društvom E. d.d. od kojeg je tužitelj stekao 2.117 dionica društva X. d.d. iz S. pa je time, zajedno sa dionicama koje već imao, prešao kontrolni prag od 25% dionica s pravom glasa tog društva, time je ocijenjeno da su ispunjeni uvjeti za primjenu odredbe članka 9. stavka 1. ZPDD-a koji obvezuje fizičku ili pravnu osobu na objavu ponude za preuzimanje kada neposredno ili posredno, samostalno ili djelujući zajedno, stekne dionice s pravom glasa ciljnog društva, tako da zajedno sa dionicama koje je već stekla prijeđe prag od 25% dionica s pravom glasa ciljnog društva.

Prema odredbi članka 8. istog Zakona prema stavku 3. smatra se da su ponuditelji i osobe koje s njim zajednički djeluju stekli dionice s pravom glasa kad sklope pravni posao ili nastankom drugog pravnog temelja za prijenos dionica, neovisno o prijenosu dionica i upisu u depozitorij ili registar dionica ciljnog društva.

Iz sadržaja spisa predmeta proizlazi nespornim da je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu Agencija), u okviru svojih ovlasti propisanih odredbom članka 47. ZPDD-a izvršila nadzor po službenoj dužnosti radi utvrđivanja činjeničnog stanja i okolnosti koje ukazuju na nastanak obveze objavljivanja ponude za preuzimanje ciljnog društva od strane društva tužitelja te je o obavljenom nadzoru i utvrđenom činjeničnom stanju sastavljen zapisnik klasa: UP/I-451-04/12-10/6, urbroj: 326-771-13-23 od 30. travnja 2013. Iz spisa predmeta proizlazi da je zapisnik dostavljen punomoćnici tužiteljskog trgovačkog društva koja je zastupala društvo u sklapanju ugovora te u postupku nadzora pred Agencijom.

Tijekom nadzora je utvrđeno, a što nije među strankama niti sporno, da je tužitelj ugovorom nazvanim Aneks ugovoru o kupoprodaji dionica od 23. (odnosno, kod javnog bilježnika ovjerenog 29.) rujna 2011. stekao 2.117 dionica društva X. d.d. iz S.

Navedeni Aneks ugovora sklopio je tužitelj sa E. d.d. kao prodavateljem dionica ciljnog društva imajući na umu ranije sklopljeni ugovor društva Y. od 5. svibnja 2011. Aneksom su stranke ugovorile da ispravljaju pogrešnu tvrtku kupca (članak 1. Aneksa ugovora) te su člankom 2. suglasno

izmijenile stavak 3. članka 3. Ugovora o kupoprodaji dionica na način da prodavatelj izričito i neopozivo dopušta da kupac - društvo Y. Ltd. na temelju ugovora o kupoprodaji dionica i Aneksa ugovoru, bez ikakvih daljnjih pitanja i odobrenja u depozitariju S. d.d. u Z., (dalje S.) izvrši upis prijenosa (clausula intabulandi) na 2.117 (dvijetisućesedamnaest) redovnih dionica dioničkog društva X. d.d. iz S., što predstavlja 2,57% redovnih dionica Društva, na ime i za korist kupca.

S obzirom da iz podataka spisa predmeta proizlazi da je po sklapanju ugovora od 5. svibnja 2011. zatražena preknjižba vrijednosnih papira od S. d.d. koje je dopisom broj: ... od 21. srpnja 2011. obavijestilo zastupnicu tužitelja koja je istovremeno i zastupnica Y. Ltd. da se ne može izvršiti uknjižba po ugovoru od 5. svibnja 2011., i po ocjeni ovog Suda pravilno je tuženo tijelo uzelo Aneks ugovora sklopljen 23.(29.) rujna 2011. kao samostalni ugovor kojim je upravo tužitelj stekao predmetne dionice kojim je, s obzirom na dionice kojim je ranije raspolagao, prešao kontrolni prag od 25% dionica s pravom glasa ciljnoga društva.

Nadalje, iz sadržaja spisa predmeta, iz zahtjeva tužitelja od 30. rujna 2011. upućenog S.-u proizlazi da je tužitelj upravo temeljem ugovora o kupoprodaji dionica od 5. svibnja 2011. i Aneksa ugovora od 23. rujna 2011. zatražio preknjiženje 2.117 redovnih dionica dioničkog društva X. d.d. sa imena E. d.d. na Y. Ltd S. A.

S obzirom na izloženo neosnovano osporava tužitelj valjanost ugovoru temeljem kojeg je stekao navedene dionice i iz kojeg stjecanja je proizašla predmetna obveza.

Također i iz spisa predmeta proizlazi da je tužitelj u mjesecu studenome odnosno prosincu 2011. otpustio određeni broj dionica čime je pao ispod kontrolnog praga od 25% dionica Opravom glasa, što međutim nema utjecaja na utvrđenu obvezu, ali govori u prilog svjesnog postupanja temeljem ugovora odnosno Aneksa ugovora kao valjanog pravnog posla. Stoga su osnovano tuženo tijelo i sud prvog stupnja otklonili navedene prigovore tužitelja o ništetnosti pravnog posla kojim su dionice stečene.

Dakle, kraj činjenice da je do prijenosa i preknjiženja kupljenih dionica ciljnog društva na tužitelja došlo upravo temeljem pravnog posla koji je tužitelj sklopio sa društvom E. d.d. ne može smatrati da se radi o ništavom pravnome poslu čemu u prilog govori i daljnje postupanje tužitelja. Naime, prema odredbi članka 322. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ 35/05., 41/08., 125/11. i 178/15.) ugovor je ništetan ako je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljednicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo. Prema odredbi članka 323. Zakona o obveznim odnosima u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora a ako to nije moguće ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke ako zakon što drugo ne određuje.

U svjetlu izloženih odredbi zakona tužitelj je, daje ustrajao na tvrdnji o ništetnosti ugovora trebao vratiti suugovaratelju kupljene dionice, za što u spisima predmeta nema podataka da je poduzeo već dapače proizlazi da je tijekom postupka nadzora inzistirao na realizaciji navedenog pravnog posla.

Na osnovi svega izloženog sud ocjenjuje da je prvostupanjska presuda u cijelosti pravilna i zakonita, donesena temeljem pravilno i potpuno utvrđenih odlučujućih činjenica i uz pravilnu primjenu materijalnog propisa. Stoga se žalba odbija kao neosnovana i potvrđuje presuda suda prvog stupnja u smislu odredbe članka 74. stavka 1. ZUS-a.

U Zagrebu 14. travnja 2016.

Predsjednica vijeća
mr.sc. M. J., v.r.

Za točnost otppravka-ovlaštenu službenik

T. N.